No. 362. 1848.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 4,50; voor de buitensteden ƒ 5,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 27 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 Junij.

Wij hebben het voorregt onzen lezers mede te deelen het Adres door de Hoogw. Kerkvoogden der Katholijken van Nederland dezer dagen bij Z. M. den Koning ingediend. Het is overbodig, maar toch genoegelijk aan te stippen, hoezeer het zich door gematigdheid van toon onderscheidt van dat der synodale commissie. Het luidt aldus:

»Aan den Koning.

Sire!

De ondergeteekende bisschoppen, zijnde de Roomsch Katholijke kerkvoogden in het koningrijk, wenden zich tot Uwe Majesteit, in de overtuiging, welke hen bezielt, dat al wie voor de verdediging zijner bedreigde regten bij Uwe Maj. opkomt, steeds een geopend oor vindt.

Toen Uwe Maj. eene commissie benoemde, om Hoogstdenzelven een ontwerp van gewijzigde Grondwet voor te dragen, verheugden alle katholijke Nederlanders zich, want zij waren en zijn vol van vertrouwen op de regtschapenheid, de billijkheid, de vrijgevigheid van Neêrlands Koning. Zij verheugden zich in de hoop, dat de in de Grondwet te brengen wijzigingen, de zoodanige hunner regten, waarvan het genot hun zoo langen tijd geheel of gedeeltelijk onthouden was, uitdrukkelijker omschrijven, nader bevestigen, zekerder waarborgen zouden; zij verheugden zich, dat de godsdienst-vrijheid en de gelijkheid der onderscheidene gezindten in Nederland eindelijk waarheid zouden worden. In die hoop zagen zij zich aanvankelijk ook niet bedrogen. De door Uwe Maj. benoemde commissie sloeg talrijke wijzigingen voor, en onder deze ook dezulke, welke, ofschoon in enkele opzigten nog wel iets te wenschen overlatende, evenwel hetgeen hoofdzaak was bevatteden. De vreugde der katholijke Nederlanders hierover was des te grooter en zuiverder, daar het nu wederom ten helderste bleek, dat hetgeen zij immer hadden blijven vragen, niets anders was dan het regt en de vrijheid van allen, zoo wel Onkatholijken als Katholijken. Het was dan ook niet slechts de geheelheid der katholijke bevolking, welke den geest en de strekking van hetgeen de commissie omtrent godsdienst en onderwijs voorgesteld had, goedkeurde; maar ook van alle oorden des rijks gingen talooze onkatholijke stemmen ter goedkeuring op.

De ondergeteekenden bewaarden een vertrouwend stilzwijgen. Doch sedert kort, Sire! hebben eenige mannen een aanval gedaan op de vrijheid van godsdienst en op de vrijheid van onderwijs, zoo als die in het meer genoemde ontwerp zijn uitgedrukt; in adressen aan Uwe Maj. gezonden, hebben zij die vrijheden bestreden, en ze voorgesteld als bronnen, waaruit het verderf van Nederland en Oranje zou opwellen; sommigen van hen (en dezen zeggen te spreken uit naam van de geheele Hervormde Kerk) geven duidelijk te kennen, dat zij, in plaats van ondubbelzinnige waarborgen voor de gemelde vrijheden, veeleer inkrimping der nog bestaande Grondwet, op dit punt, verlangen, en alzoo den achteruitgang, althans ten dezen aanzien, zijn toegedaan. Bij deze omstandigheden vermeenden de ondergeteekenden het stilzwijgen niet langer te mogen bewaren. Dit meenden zij niet omdat hun vertrouwen op Uwe Maj. verminderd was, maar omdat hun zwijgen soms tegen hunne meening kon uitgelegd worden, en omdat zij, de zekerste kennis van de ernstigste verlangens hunner geloofsgenooten hebbende, deswege een onbedriegelijk getuigenis bij Uwe Maj. kunnen afleggen.

Zij verklaren dan eerbiedig aan Uwe Maj., dat de vrijheid van godsdienst, inzonderheid de vrijheid van belijdenis en van openbare oefening der godsdienst, — des noods, wat de oefening betreft, met de beperking, dat zij de wettelijke orde en rust niet ernstig bedreigen mag, — de vrijheid om de kerkelijke verordeningen af te kondigen, en om, volgens de wetten van ieder Kerkgenootschap, de leeraaren aan te stellen; de vrijheid van vereeniging; de vrijheid om onderwijs te geven, — deze laatste, voor wat het lager onderwijs aangaat, des noods met een voorafgaand, maar onpartijdig onderzoek naar de bekwaamheid, — dat deze vrijheden ernstig en dringend door alle katholijke Nederlanders verlangd worden; en dat het niet geven van uitdrukkelijke grondwettige waarborgen voor deze vrijheden op alle katholijken en inzonderheid, op die van de provinciën Noord Braband en Limburg een' allerongunstigsten indruk zou maken.

De ondergeteekenden, die, omtrent onderscheidene der opgenoemde punten zich voor langen tijd reeds tot Uwe Maj. gewend, en hunne motieven, zoo aan het Natuur- als aan het Staatsregt ontleend, ontwikkeld hebben, vermeenen zich thans van de herhaling hunner motieven te mogen onthouden, en te kunnen volstaan met de opmerking, dat er voorwaar geene ernstige bedenking aanwezig kan zijn tegen de duidelijke uitdrukking in de herziene Grondwet van regten en vrijheden, die, ofschoon min duidelijk, toch inderdaad in de bestaande Grondwet reeds gewaarborgd waren.

Daarom nemen zij eerbiedig de vrijheid om Uwe Maj. ten dringendste te verzoeken, dat H. D. in de ontwerpen van wet tot herziening der Grondwet de bovengenoemde vrijheden uitdrukkelijk doe opnemen.

(get.) J. VAN HOOYDONK, *Bisschop van Dardanie, Vicarius Apostoliek van Breda.*
H. DEN DUBBELDEN, *Bisschop van Emaüs, Vicarius Apostoliek van 's Bosch.*
J. A. PAREDIS, *Bisschop van Hirenen en Apost. Adm. van Limburg.*
J. ZWIJSEN, *Bisschop van Gerra, Vice-Superior der Holl. Zending ad int.*

In de koninklijke boodschap, welke de ontwerpen van wet tot grondwets-herziening begeleidt, en in de inleiding van de memorie van toelichting, die het ministerie daarbij heeft gevoegd, wordt met nadruk gewezen op den toestand van Europa. Niets is meer doelmatig en noodzakelijk. Men zou toch zeer onvoorzigtig zijn, als men een oogenblik vergat, dat de storm, die buiten alles verwoest, omdat hij onze grenzen eerbiedigt, niet zijn invloed moet doen gelden bij het regelen onzer grondwettige belangen.

Gelijke oorzaken hebben gelijke gevolgen. Hoe is het mogelijk geworden, dat de volken alles verwoesten, zelfs hun welzijn, en de vorsten magteloos gebukt gaan onder een wil, dien zij plegen te beheeren? Er is niets meer revolutionnair, heeft Pius IX gezegd, dan de misbruiken. Wat ligt er een schat van wijze staatkunde in dat gezegde opgesloten. Helaas! ja; de misbruiken der regeringen hebben de zeden en regten der volken miskend, zij hebben hen ontaard; en toen het kwaad het toppunt had bereikt, heeft die uitbarsting der kwade passiën te Parijs geheel Duitschland en Italië beroerd.

Heeft ook het vernielend beheer der misbruiken, ook niet onze bevolking ondermijnd? Men zegge het: waar, op welke plek in Nederland heerscht thans tevredenheid? En indien algemeene ontevredenheid den toestand van Nederland kenmerkt, gelijk niemand het ontkennen kan, niemand ook zal stout genoeg zijn om te beweren, dat, de mismoegde bevolking reden kan hebben tot tevredenheid.

De oligarchieke regering, welke de grondwet van 1815 heeft aangebragt, heeft de stoffelijke en zedelijke belangen van Nederland miskend. In 1830 veroorzaakte zij de afscheiding van België, en door die droevige les niet onderwezen, volhardde zij in haar sijsteem, en na België te hebben verloren, heeft zij thans het oude, trouwe Nederland aan den rand gebragt van een afgrond, dien niemand den moed heeft te meten.

Handel, nijverheid en landbouw, allen zijn geketend aan heilloze banden, die voorwaartsche beweging verhinderen, en te gelijker tijd gedrukt door ondragelijke belastingen, welke een verderfelijk sijsteem van regering, ten schade der bevolking, tot voordeel van weinigen, heeft noodzakelijk gemaakt, zonder dat iets is gedaan, om vergoeding te bezorgen. Zóó heeft men, door blinde zelfzucht gedreven, zich steeds gevoed met de beste vochten van het ligchaam van staat, en de aanvulling zoozeer verwaarloosd, dat zij geheel zijn opgedroogd. De belastingen zijn gebleven; zij moeten noodwendig door den drang van omstandigheden vermeerderen; maar hoe zal de verarmde bevolking ze kunnen betalen?

Zijn de stoffelijke belangen der natie verspild, de zedelijke zijn er niet beter aan toe. Men roemt op de zedelijkheid van ons onderwijs; maar met welken grond? Men oordeele den boom aan zijne vruchten. De zedelijkheid heeft onder Nederlands bevolking gevaarlijke slagen erlangd. Men werpe de schuld daarvan niet alleen op het pauperisme; een onderwijs, dat geen godsdienstigen grondslag had, maar integendeel gebouwd was op eenige banaliteiten van welvoegelijkheid, kon niet bestand zijn tegen hartstogten, welke de strenge waarheden van het geloof niet beteugelden. Door het rationalisme, dat de school leeraarde, heeft de wezenlijke godsdienstzin, het geloof, te gelijk met de zeden veel geleden. Vreest de synode voor het ingrijpend ongeloof, en het daaruit voortvloeijende zedebederf, dat zij dan de door haar in bescherming genomen rationalistische scholen der maatschappij tot nut van 't algemeen veroordeele; daar zit de kanker die onze jeugd verpest.

Maar gelijk het monopolie der oligarchie schadelijk is geweest aan de godsdienst en de zeden; zoo is het ook evenzeer nadeelig geweest voor de broederlijke gezindheid der bevolking. Men heeft verdraagzaamheid beoogd en men heeft verdeeldheid bewerkt. Het land is langen tijd gesplitst geweest in twee kampen, die vijandig tegen over elkander gelegerd, elken dag dreigender en dreigender werden voor het behoud en de rust van het land. Niet tevreden met een verfoeid en nooit genoegzaam gelaakt monopolie van onderwijs te handhaven, waardoor het christendom uit de harten der kinderen werd geroeid, wilde men zich daarenboven nog meester maken van de kerkgenootschappen, door een gehaat *placet*. De gevolgen dier heerschzuchtige poging zijn bekend.

En nu vragen wij, na de korte schildering van den toestand van Nederland, zoo als hij door de gevallen staatspartij is geteeld, heeft Nederland niet te vreezen, dat door langere miskenning van aller dierbaarste belangen, hier eindelijk de storm binnen dringt, die wij thans het geluk hebben slechts in de verte te zien?

Is de verarming van alle standen, en de toenemende armoede, tegen over eene schrikbarende begrooting van lasten niet huiveringwekkend? En moet de daarbij komende godsdienstige tweespalt, als hij nog langer wordt gevoed, niet aanleiding geven tot de ergste verwikkelingen. Wij bidden toch in Gods naam alle partijen, dat men wel overwege, wat men doet.

Is het niet regt dat aan elke billijke ontevredenheid genoegdoening worde gedaan? En moeten de mannen, die het land in zoo ongelukkigen staat hebben gebragt, hetzij dan door onkunde of baatzucht, moeten die mannen nu nog in hunne vorderingen worden gehoord? Het is eene ongerijmdheid.

Willen zij volharden in hunne onbegrijpelijke aanmatigingen, zij moeten het weten. Maar dat zij dan toch een blik werpen op Europa. Heeft de afval van België hun niets geleerd; zal dan ook de algemeene verwarring in Europa, die zoo ijzingwekkend is, te Weenen en Berlijn, nog erger dan te Parijs of te Milaan en te Napels, geen invloed hebben, om behoedzaamheid en toegevendheid aan te raden? Zullen de staatsmannen onzer Tweede Kamer in Nederland nooit iets anders zijn, dan de onderdanige dienaren van eene heerschzuchtige synode, die in hare trotsche onwetendheid vermetele handen slaat aan het staatsroer, om het schip van staat te sturen, niet in het ruime sop der vrijheid, maar in de verpestende wateren van domme godsdiensthaat?

Ziedaar de vraag. De Tweede Kamer heeft de overtuiging, dat het sijsteem, dat haar wording gaf, heeft uitgediend; het is gebleken uit de punten van herziening door haar aangegeven. Zij heeft daardoor, met eene edele zelfverzaking, die wij prijzen, zich zelven veroordeeld. Maar zal zij zich eveneens weten los te maken van het juk der synode? Wij hopen het voor hare eer en voor het geluk van Nederland. Mogt zij andermaal hare zending vergeten, hare raadzaal het aanzien geven van eene predikanten-vergadering, waar niet over waarachtig staatsbelang, maar over kleingeestige partijzucht van godsdienstige predominantie wordt getwist, dan zij God Nederland genadig; want met de godsdienstige zou de politieke en finantiëele kwestie verwikkeld raken, en Hem alleen is dan bekend, waarheen de rampspoed Nederland voeren zou.

Wij hebben betere verwachting. De zelfverzaking, waar-

van de Tweede Kamer reeds één blijk heeft gegeven, doet ons vertrouwen, dat zij er meerdere zal schenken, en dat zij zich zal onttrekken aan de inblazingen van de synode, om eene politiek te volgen, welke voor alle partijen verzoenend is en zijn moet door de vrijheid.

Een vreesselijk oproer is te Parijs uitgebarsten. De ultra-revolutionairen der Montagne, bijgestaan door de arbeiders der nationale werkplaatsen, die men wilde ontbinden, om den Staat te ontheffen van een ondragelijken last, hebben aan de wanordelijkheden een begin gemaakt. Het is een ijsselijk bloedbad, dat reeds twee dagen aanhoudt, en volgens de laatste berigten nog niet schijnt geëindigd te zijn. Ofschoon men, bij den goeden geest der burgerij van Parijs, der verschillende gardes en der troepen, mag verwachten, dat de opstand door magt van volk zal bedwongen worden, zal de overwinning echter bloedig zijn. De Montagnards strijden met de uiterste verwoedheid.

Het ministerie is afgetreden; de uitvoerende commissie heeft mede haar gezag nedergelegd. De nationale vergadering heeft den generaal Cavaignac met het oppergezag en eene dictatoriale magt bekleed.

Het kan zeker aan geene andere oorzaak dan aan *onachtzaamheid* worden toegeschreven, dat de *Amsterd. Courant* in haar N°. van heden, onder de adressen »aanmerking behelzende tegen het voorstel der commissie, voooral wat betreft de verkiezingen en de vrijheid van godsdienst en onderwijs," ook die adressen noemt welke geheel ten voordeele en ter goedkeuring van het voorstel der commissie en dan ook ten voordeele en ter goedkeuring der voorgestelde directe verkiezingen, vrijheid van godsdienst en onderwijs bij de Tweede Kamer zijn ingezonden. Daar wij echter deze *onware* mededeeling ten aanzien van de strekking der bedoelde adressen alleen aan onachtzaamheid willen toegeschreven hebben, meenen wij er op te mogen rekenen, dat de Redactie van de *Amsterdamsche Courant*, daarop aandachtig gemaakt, zich haasten zal eene rectificatie te geven, waaruit ten duidelijkste hare goede trouw zal blijken.

Uit Deventer is 19 dezer een adres van adhaesie opgezonden voorzien van 151 onderteekeningen. Men schijnt daar ten onregte gemeend te hebben dat alle adressen vóór de bijeenkomst der Tweede Kamer (20 Junij) moesten ingezonden worden. Thans ligt echter bij den heer J. W. Robijns een tweede adres van denzelfden inhoud *voor de nalatigen* ter teekening.

De liberale petitie van Nijmegen is met 250 onderteekeningen 23 Junij aan de Tweede Kamer opgezonden. Omtrent de vrijheid van onderwijs zegt zij o. a.

»Hetgeen omtrent dit allergewigtigst onderwerp in het verslag der commissie voorkomt, kenmerkt de bedoeling, om van den eenen kant den ouders en voogden vrijheid te laten in de keuze van den onderwijzer, en van den anderen kant hun van staatswege te waarborgen, dat die keuze niet op hem valle, wien het aan de noodige bekwaamheid ontbreekt. Dan hoe loffelijk die bedoeling ook moge zijn, zoo vreezen de ondergeteekenden evenwel, dat ze nimmer zal kunnen bereikt worden, tenzij de Grondwet met zoo vele woorden uitdrukke, hoe verre zich dat onderzoek naar de bekwaamheid des onderwijzers zal kunnen uitstrekken. Die vrees wordt door de ondervinding gewettigd. Nergens toch werd het toezigt van den staat meer gebezigd als middel van bemoeijelijking en verongelijking, nergens had partijdigheid en vooroordeel ruimere baan, dan op het stuk van onderwijs. Ook in de stad hunner inwoning kunnen daarvan de bewijzen als met den vinger worden aangewezen."

Het komt er dus op aan de juiste grens af te bakenen, waar de op zich zelve heilzame, doch zoo ligt misbruikte staatszorg moet ophouden, om plaats te maken voor de natuurlijke vrijheid, die ieder bezit om zijne kundigheden aan anderen mede te deelen. De Grondwet moet het door eene uitdrukkelijke bepaling onmogelijk maken, dat voortaan het onderwijs afhange van de willekeur en eenzijdigheid van mindere autoriteiten en bijzonderen commissiën, en zoo zal het volstrekt noodig zijn; dat nevens het beginsel van vrijheid van onderwijs, uitdrukkelijk worde bepaald, dat ieder, die *éénmaal* van zijne bekwaamheden heeft doen blijken, zich overal, waar hem dit goeddunkt, als onderwijzer zal kunnen neerzetten, zonder eenige speciale magtiging te behoeven. Eerst dat kan, bij eene gelukkige keuze diergenen, aan wien dit onderzoek naar de bekwaamheid wordt opgedragen de staatszorg heilzaam werken.

Wanneer de staat tusschen beide komt, moet dit alleen zijn om het misbruik tegen te gaan; dat van die vrijheid zoude kunnen worden gemaakt. Wáár evenwel die staatszorg slechts dient, om aan partijzucht en vooroordeel den weg te openen, waar ze, zoo als tot nog toe het geval was, aanleiding geeft tot misbruiken grooter en gevaarlijker dan de misbruiken zelve, die ze moest tegengaan, daar ware het beter dat de Staat van de rol, die zij te spelen heeft, afstand deed en alles overliet aan de zorg der ingezetenen zelven.

Ook uit Roelofarendsveen, gemeente Alkemade, is heden eene petitie, in den liberalen zin, met 79 naamteekeningen voorzien, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal opgezonden.

Het bijblad der *Staats-Courant* (93ste Vel.) somt nog eenige petitien op, hoofdzakelijk van kerkeraden en klassikale besturen; ook de commissie tot de zaken der Waalsche kerken wil geene vrijheid van godsdienst en onderwijs. De synode van het Evangelisch Luthersche kerkgenootschap even min.

15 Adressen over de grondwetsherziening zijn als ongezegeld ter zijde gelegd. Het getal der liberale petitien is thans 255, dat der slaafsche 254. — Waarom geeft de commissie het getal der onderteekenaren niet op?

Ook te Zwolle zijn twee adressen van adhaesie geteekend. Een aan Z. M. met 350 en een aan de Tweede Kamer met 284 andere onderteekeningen.

Wij lezen in de *Kamper Courant*: »Mr. J. da Costa heeft openlijk geprotesteerd tegen het welbekende Adres der Synodale commissie van 't hervormd kerkgenootschap, waarbij verzocht wordt om de kluisters die genoemd kerkgenootschap prangen, duurzaamheid te geven. Dat er niet duizende van dergelijke protesten zijn ingeleverd, is een blijk dat de gereformeerden den doodslaap slapen, en hunne gezindte der ontbinding nabij is. Vrijwillige slavernij is het toppunt der zedelijke ellenden."

Thans verneemt men dat het dezer dagen door onderscheidene dagbladen medegedeelde berigt nopens eene voor te dragene belasting op de inkomsten van 1 tot 10 pct., welk maximum (10 pct.) zou geheven worden van een inkomen van *f* 20,000 en daarboven, onwaar en van allen grond ontbloot is.

De tijdelijke minister van binnenlandsche zaken heeft aan den voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal overgelegd eene rekening, betreffende het fonds der maatschappij van weldadigheid met eene toelichtende nota. De ontvangsten bedragen *f* 599.827.95 en de uitgaven *f* 580.943.065, zoodat het fonds een voordeelig slot oplevert van *f* 18.834.88½.

Iemand die dezer dagen eene zitting der Tweede Kamer heeft bijgewoond, schrijft ons het volgende: In plaats van die ernst en waardigheid, welke eerbied afdwingt, ontwaarde ik, eene onverschilligheid, die op weinige uitzonderingen na, algemeen was, daar het meerendeel der leden, geene de minste acht sloeg, op het voorlezen der petitien, betrekkelijk het zoo gewigtige werk der grondwets-herziening; want eenige lazen Couranten, andere wandelden de zaal op en neder, en nog andere waren zoo druk in gesprek, dat zij niets bespeurden, van hetgeen er om hen voorviel.

Als voorbeeld diene het volgende: Er werd een adres voorgelezen, betrekkelijk de emancipatie der slaven in de W.-Indiën, en de rapporteur concludeerde tot nederlegging der griffie. De heer van Goltsein nam het woord en deed het voorstel, om het adres insgelijks naar den ministerraad te zenden: en wat meent ge nu dat gebeurde? Men vroeg elkander, waarvan er sprake was.

Als tweede voorbeeld diene dit. Er was een adres voorgelezen, waarbij onder anderen verzocht werd, om vermindering der belasting op de zeep, als zijnde eene eerste levensbehoefte, en nu konden eenige leden, zich niet weerhouden van te glimlagchen, omdat men de zeep als levensbehoefte beschouwde.

Z. M. den Koning der Belgen heeft bij besluit van 20 dezer den heer F. Rogier benoemd tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van België bij de Fransche republiek; zijn tractement is bepaald op 25,000 fr. De heer Carolus is benoemd tot legatieraad en geattacheerde aan het gezantschap, met een tractement van 8000 fr. Bij een ander besluit zijn de kosten van het Belgisch gezantschap in Frankrijk van 60,000 op 35,000 francs verminderd. (Ziedaar eene bezuiniging van meer dan 40 pCt.

Onze buitenlandsche zaken hebben gekost in 1844:

I, Afd. Kosten van het Departement (waaronder *f* 18 000 voor tractement en tafelgelden van den minister)	*f* 65,400
II. Afd. Kosten vallende op de buitenlandsche zendingen en consulaten	» 420,360
III. Afd. Verschillende uitgaven (waaronder onder *f* 8000 voor geheime uitgaven) . .	» 18,500
IV. Afd. Pensioenen	» 30,700
	f 534,960

Wanneer men hier te lande insgelijks verstand van bezuinigen had, dan zouden er, enkel op het departement van buitenlandsche zaken, volgens den maatstaf van België jaarlijks meer dan twee tonnen gouds te bezuinigen zijn.

Heden ten half twaalf ure, zullen al de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-generaal vergaderen, om het onderzoek voort te zetten over de ingediende ontwerpen betrekkelijk de herziening der Grondwet.

Z. M. heeft dezer dagen tot ridders der orde van den Ned. Leeuw benoemd de heeren: jhr. P. H Bikker, F. W. Fabius, M. Heemskerk, A. H. Kramp en W. de Vos, Jr., majoors bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam, alsmede de heeren J. van Akerlaken, luitenant-kolonel van het 2de regement dragonders, en P. C. Frantzmann, majoor bij het 8ste regement infanterie.

LEYDEN, 24 Junij. Wij vernemen dat Commissarissen voor de ontworpene bijeenkomst van Oud Studenten alhier, op den 18 Augustus aanstaande, zoo ter herinnering aan den Academie-tijd van de jaren 1790—18.. als aan het Oud-Studentenfeest in het jaar 1838 alhier gehouden, uit hoofde van eenen zamenloop van verschillende omstandigheden, het raadzaam hebben geacht deze bijeenkomst voorcerst onbepaald uit te stellen. (*L. C.*)

TERBORG, 23 Junij. Ook onze ingezetenen hebben hun gevoelen aan de 2de Kamer doen kennen en alhoewel sommigen, die er belang bij schenen te hebben, het teekenen der petitien weigerden, heeft Terborg, Sclooten, Gendringen, Netterden, Etten en Ullt nog al menig naam op dezelve gebragt.

Bij elkander vergeleken was de hoofdinhoud: Vrijheid van godsdienst, vrijheid van onderwijs, regtstreeksche verkiezingen.

In de laatste dagen verneemt men hier niets dan akelige voorvallen. Onder Zeddam is een man in een sloot doodgeschoten gevonden; zijne vrouw heeft zich eenige uren na zijne begraving van het leven beroofd. De ongelukkigen laten twee jonge kinderen na.

Een landbouwer onder Etten, beroofde zich door ophanging van het leven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Ontzettend zijn de gebeurtenissen, die sinds gisteren van Parijs zijn bekend geworden. Vrijdag jl. is een vreesselijk oproer uitgebarsten. Het bloed stroomde door de straten der hoofdstad. Men spreekt van honderden dooden en gekwetsten. Gisteren, Zondag, zijn geene dagbladen van Parijs ontvangen. Echter zijn de gewone brieven ofschoon eenige uren later, te Brussel en Antwerpen aangekomen. Uit de Belgische nieuwsbladen ontleenen wij dus de volgende ijselijke bijzonderheden.

PARIJS, *Vrijdag* 23 Junij. De zamenscholingen der werklieden, die zich gisteren avond zoo ernstig lieten aanzien, gingen eerst laat uiteen, terwijl men elkander toeriep: »tot morgen; morgen zal het een groote dag zijn."

En inderdaad, reeds heden ten acht ure verspreidde zich het gerucht, dat er in bijna al de voorsteden, St. Denis, St. Antoine, St. Marceau, en zelfs in St. Germain barricades werden opgeworpen, en dat inzonderheid geheel de Boulevards, van af de Porte St. Denis tot aan de groote St. Antoine-straat, daarmede vervuld waren.

Ten 10 ure begon men in de wijken van het eerste en tweede legioen der nationale garde appèl te slaan. Ten 11 hoorde men de alarmtrom overal. Ten 12 ure was het tweede legioen, ongeveer 3000 man sterk, in de wapenen en rukte naar de Porte St. Denis.

Hier deed de bevelvoerende luitenant-kolonel, ... scherp laden, en rukte toen, met zijne welgezinde en moedige nationale garde voorwaarts. Tot op twee geweerschoten van de eerste barrikade gekomen, hield het legioen een oogenblik stand en de bevelhebber scheen te weifelen, of hij het sein tot den aanval zou geven.

Welligt schreven de oproerlingen deze weifeling toe aan vrees; althans ettelijke snaphaanschoten werden van achter de barrikade, en ook uit de vensters langs den boulevard gedaan. Nu aarzelde de nationale garde niet langer. Vier harer kompagniën grenadiers vlogen in alle ijl op de barrikade aan; er ontstond een snaphaanvuur, dat met levendigheid van wederzijde ongeveer een kwartier uurs volgehouden werd, waarna de opstandelingen, hunne sterkte overweldigd, de vlugt namen.

Dit was het hoofdgevecht, doch op onderscheidene punten zijn er, bij andere barrikaden, nog verscheidene ... geleverd.

Tegen 11 ure moet er reeds bij de straat des ... gevochten zijn, ten een ure in de straat Paradis-Poissonnière. Desgelijks bij den post Bonne Nouvelle, bij de Porte St. Martin, en het boulevard du Temple. Op het plein Mauber hebben de linietroepen vuur gegeven. In de straat Rambuteau, wil men, dat uit de vensters op de troepen is geschoten. De mobile garde heeft, zegt men,

geweigerd op het volk te vuren. Hier en daar werden kleine detachementen of enkele nationale gardes overweldigd en ontwapend. Weldra echter kwamen linietroepen, mobiele garde, lanciers te paard, artillerie tot ondersteund aanrukken. Op de punten waar het eerst gevochten was, was men meester; maar het oproer was nog niet ten einde. Tegen 3 ure begon het snaphaanvuur met nieuwe woede in de voorstad St. Martin, alwaar men weder barrikades opgeworpen had. Het plein des Victoires, in de voorstad du Marais, was op dat oogenblik ook door de oproerlingen bezet. In de straat St. Denis moest de ruiterij op hen inhouwen. Sommige barricaden reikten tot de 1e. verdieping der huizen. Op een derzelve stond een *gamin*, met een vaandel, waarop men las: »brood of de dood!" Hij zwaaide het heen en weder, tot een kogel hem deed nedervallen. Eene vrouw raapte het op doch werd ook door een schot getroffen. Daarna werd de barricade vermeesterd.

Ten 4 ure werd er in de straat la Harpe hardnekkig gevochten. Men hoorde geweerschoten in de wijk van het Palais-Royal, en in de voorstad Montmartre het gebulder van het geschut. In de wijk Lafayette moet men het laatst handgemeen geweest zijn. Overal elders waren de oproerlingen geweken, tot tegen 5 ure, een slagregen al wat er nog in de straten overgebleven was, verstrooide.

De straat is met lijken en stervenden bezaaid. Een nationale garde ziet een draagbaar voorbijgaan, waarop een doode ligt. Hij herkent hem, het is zijn zoon. Van schrik ontvalt hem het geweer.

Omstreeks het stadhuis en bij de vergadering, de punten waar op den 15den Mei het oproer zich het geweldigst vertoonde, schijnt alles naar evenredigheid rustig gebleven te zijn. Intusschen was daar ook alles goed bezet. Tegen half vier was er onder die bezetting eenige beweging, als of men een' aanval verwachtte, maar er is niets gebeurd.

Het blijkt niet, dat de beweging eenig staatkundig doel heeft gehad. Eerder scheen het dat alle partijen zich vereenigd hadden. Men hoorde allerlei kreten, als: »Leve de Keizer! Leve Hendrik V! Weg met de Vijf! Leve Barbès!

De misnoegdheid der werklieden was groot. Sommigen wilden niet vertrekken, maar anderen, die werkelijk vertrokken waren, verhaalden dat zij, te Sologne gekomen, aldaar noch huisvesting noch werk gevonden hadden; anderen klaagden, dat zij gisteren aan de barriere Fontainebleau, vruchteloos op een reiswijzer en bevel tot vertrek, welke men hun beloofd had, gewacht hadden.

Hoe vele menschen er gesneuveld en gekwetst zijn is nog met geene zekerheid te bepalen. Het tweede legioen gardes alléén moet honderd man verloren hebben, doch men mag hopen dat de opgaaf overdreven is. De opstandelingen die met dit legioen handgemeen geweest zijn, hebben naar evenredigheid veel verloren. Op de andere punten is het verlies van menschenlevens minder geweest, maar die punten zijn velen in getal. De opstandelingen, naar de voorsteden gedreven, zwoeren in hunne woede, dat zij in den nacht, versterkt door landlieden uit de der jurisdictie banlieue, in massa terugkomen en een gevecht op leven en dood tegen de municipalen der republiek (zoo noemen zij de nationale garde) zouden leveren.

En inderdaad, volgens de later per duif in Belgie ontvangen berigten moet het gevecht des anderen daags, Zaturdag met nieuwe woede zijn hervat, en Parijs in een bloedbad verkeeren.

Men zegt dat de stad in staat van beleg is verklaard. Den generaal Cavaignac zou het bevel over alle troepen zijn opgedragen. De heeren Lamartine, Le ru-Rollin en Marie hadden, zegt men, hunne demissie gevraagd, en waren door de heeren Thiers en Marrast vervangen. Zoo veel is zeker, dat de vergadering zich Vrijdag permanent verklaard heeft.

— Een correspondent schrijft het volgende onder dagteekening van 23 Junij, 1 ure in den namiddag:

De gisting, die in geheel Parijs heerscht, begon gisteren avond. 5 of 6000 mannen trokken op naar *Vincennes*. Evenwel was de ferme houding van een vijftigtal gewapenden voldoende om hen tegen te houden. »Zij gingen wandelen," zeiden zij. »Gaat dan liever in het bosch wandelen," zeide de bevelvoerende officier. Het bosch was geheel door de troepen bezet; zij zouden dus in het net zijn geloopen; zij verstrooiden zich onder de kreten van: *Leve Bonaparte! leve Barbès! leve Napoleon!*

In de *Marais* is hevig geschoten. Op de *place du Chatelet* en in den *faubourg St. Jacques* zijn barricaden opgeworpen. Insgelijks op de *place du Pantheon*. De nationale garde trekt vereenigd met de linietroepen op, maar men verzekert dat er zich onder de rijen van het volk verscheidene republikeinsche garden bevinden. Er is iets gebeurd, wat sedert 1834 geen plaats had gehad; men heeft geschoten uit de huizen.

$3\frac{1}{2}$ *ure*. Stukken geschut trekken voorbij naar den kant van het *faubourg Saint Jacques*.

Een ander berigtgever meldt nog eenige andere bijzonderheden, waaruit blijkt dat er van weerszijden van den kant des volks en van dien der nationale garde groote verbittering heerscht. Het volk beweert dat men geschoten heeft zonder vooraf te waarschuwen; dat men het berooven wil van de vrijheden, die men het eerst had toegestaan; en dat men het thans met geweld wil enroleren om tot kanonvoeder te dienen. In onderscheidene groepen, zeide men overluid dat men des avonds op nieuw zou beginnen. De oproermakers wilden hun hoofdkwartier opslaan in het 12de arrondissement.

De nationale garde is insgelijks zeer verbitterd; zij zegt dat de regering haar verraden heeft; dat deze lijdzaam de barricaden heeft laten opwerpen en daarna in plaats van de linietroepen en de nationale garde vereenigd op te roepen, alles op de laatste alleen heeft laten aankomen.

De dag van heden heeft overal de grootste ontsteltenis te weeg gebragt. Men verwacht elk oogenblik te zullen vervallen onder een Committé van Algemeen Welzijn, zamengesteld uit Barbès, Blanqui, Huber en consorten of wel onder een militair despotisme. In het kort, men is zeer moedeloos en ter neder geslagen.

Op straat mishandelde het volk hen, die een goeden jas of rok aan het lijf hadden, onder de kreten: *dood aan de rijken!*

Heden morgen zijn de Fransche dagbladen van twee dagen, Vrijdag en Zaturdag, aangekomen. Zij bevatten eene reeks van bijzonderheden van den opstand, die het hier bovengemelde van den dag van Vrijdag in allendeele bevestigen. De berigten van Zaturdag komen op het volgende neder:

PARIJS, 24 Junij. Onze hoofdstad verkeert in de grootste verslagenheid. Ofschoon de generaal Cavaignac van morgen ten 8 ure de nationale vergadering heeft doen weten, dat hij er voor instond, den opstand voor 12 ure bedwongen te hebben, schijnen de opstandelingen den moed niet te hebben laten zakken. Gedurende den nacht heeft men op onderscheidene plaatsen gevochten. Reeds vroeg in den morgen is de strijd met verwoedheid hervat. De nationale vergadering is steeds permanent.

Het bureau is den geheelen nacht op het paleis gebleven, om de vergadering te vertegenwoordigen, die tegen heden morgen 8 uur weder bijeen geroepen was.

Dezen morgen ten 4 ure kwam de mobile garde, de nationale garde en de dragonders en kurassiers van Versailles met de nationale vergadering dier stad, hier aan, en openden, door de artillerie ondersteund, een ontzettend vuur, dat eene vreesselijke slagting aanrigtte onder de opstandelingen, die intusschen de voorsteden St. Antoine en du Temple bereikten. De nationale garden van Rouaan, Amiens, Orleans en van de geheele banlieue van Parijs mengen zich in het gevecht.

De mobile en nationale vergaderingen hebben veel te lijden gehad.

3 ure in den middag. De uitvoerende commissie heeft haar ontslag ingediend en de generaal Cavaignac is bekleed met alle gezag. Ook de ministers hebben hunne demissie ingediend, ofschoon zij in functie blijven tot dat zij vervangen zullen zijn.

De opstand is zaamgedrongen in de wijk van het Pantheon in de 11 en 12 arrondissenten; 1500 insurgenten hebben zich onderworpen aan den generaal Duvour.

De linietroepen, kavallerie en artillerie wedijveren in moed met de nationale garde.

De nationale vergadering heeft gedreteerd, dat de natie de weduwen van de slagtoffers voor de verdediging der goede orde onder hare bescherming.

Jegens den heer Lamartine wordt veel koelheid aan den dag gelegen. Men heeft hem te paard en geheel alleen het plein der Concorde zien overrijden, gevolgd door eenige *gamins*.

Het getal dooden werd gisteren avond 11 ure reeds op 1000 geschat

De generaal Bodeau is door eene kogel in het been gewond. Ook de vertegenwoordigers Bixio en Dornèo zijn zwaar gekwetst. Aan Pierre Bonaparte de zoon van Luciers, is een paard onder het ligchaam doodgeschoten, aan de zijden van den heer Lamartine. De kolonel Masson beklom eene barricaden in de straat Laharpe om de muiters toe te spreken, doch op hetzelfde oogenblik viel hij door 5 kogels doorboord. Ook Clement Thomas, Tayer, en de kolonel der republikeinsche garde de heer Varin is gesneuveld.

Men ziet vele vrouwen op de barrecaden met vaandels wuivende; onderscheidene zijn reeds doodgeschoten. Op het plein Cambrai worden in de open lucht kogels gegoten. De circulatie is belet. De insurgenten hebben zich sterk verschanst in de wijk van het Pantheon.

Berigten van een ooggetuige, die Parijs Zaturdag avond ten 8 ure verlaten heeft, behelzen nog het volgende:

De nationale vergadering heeft aan den generaal Cavaignac alle oppermagt overgedragen. Hij heeft een dictatoriaal gezag. De mobile garde vecht thans met ongemeene dapperheid; men had omtrent die garde eenigen twijfel gevoed; zij heeft getracht die vermoedens uit te wisschen. Tusschen de verschillende garde en de linietroepen heerscht de beste verstandhouding.

De generaal Cavaignac heeft des avonds 7 uren getracht met de opstandelingen te onderhandelen in de voorstad van Jacques (quartier Latin) Doch hij werd niet gehoord, zoodat men verwachtte dat de generaal de geheele wijk in brand zou laten steken. Evenwel zeide men, dat een corps van 1500 opstandelingen genegen was om te capituleren.

Dit een en ander zou dus doen denken, dat Zaturdag avond de opstand nog niet bedwongen was.

De nationale vergadering heeft inmiddels des voormiddags van gisteren doch voornamelijk des avonds zeer onstuimige zittingen gehouden. De heer Caussidière zeide te midden van een vreesselijk geraas voor dat de vergadering een proclamatie zou doen aan de insurgenten; dit voorstel werd met de grootste verontwaardiging en met luide kreten van afkeuring ontvangen.

De laatste berigten melden het volgende:

Op dit oogenblik (8 ure des avonds) buldert het kanon nog op sommige plaatsen. Men zegt, dat de opstandelingen bij het Panthéon eenige stukken geschut bezitten, waarvan zij zich nog niet bediend hadden, omdat zij ze niet kunnen regeren.

Door het telkens aankomen van troepen en nationale gardes uit den omtrek, die zich bij het wettig gezag aansluiten, worden de rijen der verdedigers van de orde steeds grooter, terwijl de opstandelingen al meer en meer van hunne krachten verliezen.

Tegen den avond begint de toestand eenigzins duidelijker te worden. Achtervolgens uit alle punten teruggedrongen, welke zij in de binnenstad bezet hadden, zijn de opstandelingen naar de voorsteden teruggedreven. Niemand twijfelt thans meer aan den uitslag van den strijd. Door de troepen en de nationale gardes, zijn op bevel van den generaal Cavaignac, de oproerlingen naar de verwijderste punten verjaagd en vooral naar de hoogten van Montmartre. Desniettemin ziet ieder met angst den afloop dezer ijzingwekkende gebeurtenissen te gemoet.

De leden van het uitvoerend bewind hebben den 23 de burgers van Parijs in eene krachtige proclamatie tot de orde vermaand.

— Er zijn op nieuw vreeselijke bijzonderheden ontvangen van de moordtooneelen op Martinique.

— Bij gelegenheid van de discussiën over de exploitatie der spoorwegen voor den staat in de zitting van 22 dezer heeft de heer de Montalembert door eene keurige redevoering gedurende anderhalf uur de aandacht der vergadering geboeid. De welsprekende redenaar betoogde dat het ontwerp regtstreeks in strijd was met het regt van associatie en een strijd daarstelde tusschen den geest der individuëele vrijheid en emancipatie, welke de kern is der democratie, en den geest van monopolie. Het ontwerp aan te nemen zou teruggang zijn, de staat mag niet meer doen dan de burgers kunnen doen en de volkeren zijn eerst dan geëmancipeerd, wanneer de staat niet ingrijpt op hunne bedrijven en regten; het eerste gebruik dat men te maken hebbe van de trapswijze emancipatie van den individu, is de vereeniging der krachten van onderscheidene personen.

De goed uitgewerkte denkbeelden van den heer de Montalembert, voorgedragen met de hem eigene onnavolgbare welsprekendheid, werden met luide kreten van *bravo* begroet, en het slot zijner redenering, waarin hij den eigendom verdedigt, verwierven geene mindere toejuiching, zoodat men kan zeggen, dat de heer de Montalembert de grootste zegepraal in deze zitting heeft behaald.

ENGELAND.

LONDEN, 24 Junij. In de zitting van het huis der lords van eergisteren zeide de markies van Lansdowne, op eene interpellatie van lord Stanley aangaande het Spaansche gezantschap, dat het gouvernement geene verdere mededeelingen ontvangen had, sedert het afbreken der communicatien tusschen Engeland en Spanje.

— In de zittingen van het huis der gemeenten van eergisteren en gisteren werden de discussiën over het in committé gaan van het huis ten opzigte van de suikerwetten hervat.

Gisteren is per stoomboot *United States* te New-York de tijding ontvangen dat de Mexicaansche senaat met 23 tegen 5 stemmen het vredes-tractaat definitief geratificeerd heeft. Generaal Kearney volgde generaal Smith op in het bevel over de stad Mexico, terwijl de laatste toezigt houdt over de inscheping der troepen te Vera-Cruz. De Amerikaansche commissarissen Sevier en Clifford zijn den 23 Mei te Queretaro aangekomen; eene uitwisseling der ratificatien vond plaats en de voorposten van het Amerikaansche leger kregen bevel om binnen 10 dagen op marsch te zijn.

Te Philadelphia zijn generaal Taylor en de heer Milliard Fillemore verkozen tot kandidaten, voor de waardigheid van president en vice president der Vereenigde Staten.

— Canada verkeert in een staat van groote opgewondenheid. Papineau geeft onophoudelijk manifesten uit. Vooral het Fransche gedeelte der bevolking helt over tot eene ineensmelting met de Vereenigde Staten.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 25 Junij. De hertog van Gotha had in

Maart eene provisioneele kieswet uitgevaardigd. Sedert echter, zegt hij, is de tijd magtig vooruitgegaan zoodat hij voornemens is geworden eene liberaler constitutie voor zijn volk te doen gereed maken.

— Men schrijft uit Stokholm, dd. 16 Junij, dat thans het geheele Zweedsch-Noorweegsche eskader op de reede van Malmoë vereenigd is.

BERLIJN, 23 Junij. Onze crisis is nog niet afgeloopen. De optreding van Milde is problematisch geworden. Wel onderrigte personen twijfelen er aan of het ministerie tegen Maandag gevormd zal zijn. De stad begint weder te gisten, en wij zien eene nieuwe vechtpartij te gemoet.

Ter beurze wilde men weten, dat Camphausen weder met de zamenstelling van een nieuw ministerie was belast geworden.

— De Russische troepen op de grenzen van Posen verwachten alle oogenblikken het bevel om over de grenzen te trekken.

WEENEN, 19 Junij. In weerwil der aangeknoopte vredesonderhandelingen duurt het troepen zenden naar Italië langs den spoorweg steeds voort.

— Brieven uit Botzen spreken van eenen betreurenswaardigen strijd tusschen de Welsch Tyroolsche arbeiders en Duitsch-Tyroolsche scherpschutters. Zeven personen werden daarbij gedood en meer nog gewond.

— Aartshertog Johan is reeds van Innsbruck vertrokken; het corps diplomatique gaat uit elkander. De meesten gaan naar Ischl. Ook het hof zal heden derwaarts vertrekken.

— Men schrijft uit Triest, dat het engelsch fregat *Sparteau* met 240 man en 24 kanonnen, en de brik *Harlequin* met 130 man en 14 kanonnen 18 Junij op de reede het anker hebben geworpen.

— Door een krachtvol manifest aan de zuid-slaven heeft de Keizer de Ban van Croaten, Jellachich van zijn ambt en waardigheid ontzet.

Berigten uit Alexandrie van den 9 dezer melden, dat men voor het leven van Mehemet-Ali vreest. Hij is geheel kindsch geworden.

ITALIE.

De berigten uit Lombardije zijn niet zonder belang.

»Men leest in de *Risorgimento*: Den 14 Junij zijn te Venetië door de inwoners registers geopend tot het ontvangen van handteekeningen onder een adres aan het Fransch gouvernement, ten einde van daar een hulpleger te ontvangen ter bevordering der onafhankelijkheid van Italië. Van dezen maatregel is berigt gezonden, aan het bestuur van Venetië en aan dat van Lombardijë.

Volgens de *Augsb. Zeitung* spreekt het officieele dagblad van Venetië nog geen woord van het inroepen der Fransche interventie, maar bevat een decreet van het voorloopig gouvernement, dd. 11 junij, waarbij, uit aanmerking der omstandigheden vooralsnog de bijeenroeping wordt uitgesteld van eene vergadering, die tegen den 18 was bepaald om te beraadslagen over de vereeniging met Sardinië.

Nadat Vicenza en Padua hebben moeten capituleren, uit hoofde van de overgroote meerderheid der Oostenrijksche troepen in het Venetiaansch gebied, heeft Treviso hetzelfde lot moeten ondergaan. Het garnizoen der stad was, even als dat van Vicenza, uitgetrokken.

Ook Rovigo is den vijand in handen gevallen. Het garnizoen is naar Ferrara teruggetrokken. De kans voor de Piemontezen is dus zeer hagchelijk; echter geven zij den moed niet op.

Duitsche berigten melden, dat de graaf van Colloredo-Waldren naar Milaan zou zijn gezonden om te onderhandelen. Wat daarvan waar zij, is nog niet bekend.

— Uit Turin schrijft men dat er een spoorweg zal aangelegd worden van Chamberry naar Venetië, met een zijtak over Parma en Piacenza naar de grenzen van den kerkelijken staat.

— Te Napels is de staat van beleg 14 Junij opgeheven; men meende er te weten dat de koninklijke troepen onder Nunciante in de nabijheid van Pizzo door de opstandelingen aangetast en verslagen zijn. De drie Calabriën, het Basilicaat, Bari, Otranto, en Capitanata, dus 7 van de 15 provinciën des rijks, meestal in de nabijheid van Sicilie gelegen, zijn in vollen opstand.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Junij. Gisteren morgen (24) is eene telegrafische depêche van den prefect van het departement du Nord te Brussel bekend geworden. Zij luidde aldus:

»De wet heeft de overhand behouden; de nationale garde, de linietroepen, de mobile en republikeinsche gardes zijn in de volmaaktste overeenstemming."

Wij moeten evenwel doen opmerken 1e dat deze depêche zonder dagteekening is; 2e dat zij niet van Parijs maar van Amiens is afgezonden. Het is dus blijkbaar dat zij niet de geheele waarheid bevat.

De prefect doet op deze depêche deze regels volgen:

»Ik vermaan de bevolking van Rijssel tot rust en kalmte. Ik zal haar de berigten van Parijs mededeelen, naarmate ik ze zal ontvangen.

»Ik reken op de openbare orde en zal die met kracht handhaven, ik reken ook op de medewerking van al mijne medeburgers."

»*Leve de Republiek!*"

Vrijdag avond heeft de prefect van Amiens bevel ontvangen om alle troepen, waarover hij kon beschikken, naar Parijs te zenden. Ofschoon het reeds laat was, zijn alle linietroepen onmiddellijk met den spoortrein derwaarts vertrokken. Ook de nationale garde van Amiens is dezen morgen naar de hoofdstad opgerukt.

STADSNIEUWS.

Van 19 tot 24 Junij 1848 zijn ingeschreven.

Voltrokken Huwel.	26.	Levenloos aangegeven Zonen. . . .	C.
Geboren	123.	dito dito Dochters . . .	1.
Overleden	114.	Elders overl. en alhier ingeschreven.	10.

Totaal	Gehuwde Paren	828.	Sedert primo Januarij 1848.
	Geborenen	3590.	
	Alhier overledenen.	4143.	
	Elders overl. en alhier ingeschreven	148.	

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 Junij.

BEVALLEN (23 Junij): H. F. Geelhoed, geb. van Oven, Z.

OVERLEDEN (21 Junij): Sara Dubislav, geb. van 't Rief, 70 j. — (22 Junij); B. M. van Lingen, 34 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			24 JUNIJ 4 u. gebl.	26 JUNIJ 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	41⅝	40½	à	41½	41⅝
Dito Dito . .	3	»	47¼	47¼	»	48	48
Dito Dito op resc. .	3	»			»		
Dito Dito	4	»	63½	63	»	63½	63½
O. I. Leening . . .	4	»	63⅜	61¾	»	61⅞	
Amortis. Syndic. . .	3½	»	62⅜	63	»	63½	63½
Handel-Maatschappij .	4½	»	122¼		»		
Haarlemmermeer . .	5	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg .	4½	»			»		
Aand. Holl. S. M. .	4½	»			»		
BELGIE, ...	4½	»			»		
Dito	2½	»			»		
Dito bij Rotschild . .	2½	»	31		»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	8 13/16	8¼	»	8 7/16	8 7/16
Dito Dito van 510 £	5	»	8 1/16	7⅞	»	8⅛	8
Dito bij Dito onb. st.	5	»			»		
Dito	3	»	23½		»		
Dito Binnenl. à 6 m. .	3	»	15¾	15½	»	15⅜	15⅝
Coupons Ardoins . .		»	6¼	5¾	»	5⅞	6
Passive		»	2⅜		»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest. . .		»			»		
PORTUGAL, te Londen .	3	»			»		
Dito Dito	4	»	13½		»		
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
RUSL. Ob. H 1798 en 1816	5	»	93¾	90½	»	91¼	91¼
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	92½	90¾	»	91	91
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	80	79	»		
Dito bij Hope	4	»	69½	68¼		68½	68½
Dito bij Stieglitz en C°.	4	»	69¾	68	»	68⅜	68⅛
Cert. te Hamburg . .	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»	51	50½	»	51	51
Cert. van Dito . . .	6	»	51¼	50½	»	51⅛	51⅛
POLEN, Certific. . . .	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		f			»		
Dito Dito . . . fl 500		»			»		
AMERIKA, Phil. Bank .	6	pCt.			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën . .					»		

Oostenrijk, Met. 5 pc. 54, 55; 2½ pc. 27, ¾, ¾; Braz. 5 pc. 67; Grenada 1 pc. 11⅜ onb.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 55⅞; Zigt Parijs 55⅛; 2/m. Londen 11,87½; Zigt Londen 11,97½; 2/m. Hamburg 34⅜; Zigt Hamburg 34¾; 3/m Lissabon 40; 3/m. Porto 40; 2/m. Petersburg 1,68½.

LONDEN, 24 Junij. Consols op tijd 83 a 83⅛; Brazilië 64 a 66; Venez. 16 a 18; Uitg. 4½ a 5; Gren. 12¼ a 12½; Uitg 2 a 2½; Holl. 2½ pc. 42 a 43; id. 4 pc. 63½ a 64½; Mexico 15¾ a 16¼, Peru 30 a 32; Portugal 4 pc. 16 a 17; Rusl. 1822, 5 pc. 90 a 92; Spanje 5 pc. 11 a 11½; id. 3 pc. 21¾ a 22¼; id. Passive 2⅞ a 3⅛.

BERLIJN, 24 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 67; Loten 83½; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 73½; Pools. 4 pc. 54; Loten fl. 200, 84¼; id. fl. 300, 84; id. fl. 500, 56.

HAMBURG, 20 Junij. Met. 3½ pc. 73; Met. Hamb. 5 pc. 80½; Spanje, Ard. 5 pc. 8¾; id. Binnenl 3 pc. 15½.

FRANCFORT, 24 Junij. Met. 5 pc. 56¾; Bank-Actien 1030; Darmst. Lot. fl. 50, 53; id. fl. 25, 17½; Badens. Lot. fl. 50, 37; id. fl. 35, 22½; Nassaus. fl. 25, 17¾; Holl. 2½ pc. 42; Spanje 3 pc. 16¼; Polen fl 300, 69¼; id. fl. 500, 57¾.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 26 Junij.

Koffij, behalve de reeds gemelde afdoeningen bij de N. M. was de handel onbeduidend, goed ordin. Cheribon blijft a 17½, 18 c. te koop. De N. M. is met haren opgehoudenen voorraad voortdurend bij 5000 Balen aan de markt.

Tabak, 240 v. Maryland zijn uit de eerste hand verkocht, de markt heeft een vaster voorkomen. De geveilde 2862 pakken Java, 54 v. Maryland en 20 balen B. S. Ohio werden enkele Kavelingen na, verkocht.

Katoen. Tot de verlaagde prijzen van 22 a 22½ voor middel en 24 a 25 c voor mooi middel, werden ca. 600 voor binnenlandsche fabrieken genomen. Surinaamsch Katoen ondervindt vraag voor Rusland in de prijzen van 28 a 33

Thee in afwachting der te houden veilingen zonder handel.

Ruwe Suiker. De omzet was beperkt op eenige partijen Surinaamsch die van f 17 a 19½ koopers vonden; de van Havana Suiker zijn eenige partijen aan de markt gebragt; Geraffineerde Suiker goed afgaande, belangrijke partijen Stoom zijn op levering tot vaste prijzen verkocht.

Specerijen flaauw; Amb. Nagelen 50 c; Bourbon 45 c; Noten N°. 1 210 c.; N°. 2 en 3 120 c; Foelie 155 c, partij nog lager te koop; Peper 15½ c.; Rijst iets vaster sedert de afdoening der 4000 balen; Potasch lager te koop Petersb. f 17½, ¼; Indigo 30 c. hooger bij de N. M. had eene belangrijke afdoening plaats. Talk flaauw f 27½ a f Reuzel f 25; Zuidzeetraan in loco f 28 Zeilende f; Ancho f 11; Palmolie à f 20, te koop.

GRAANMARKT.

Tarwe poolsche bij partijen f 8 lager afgegeven, roode een doen; 127 ℔ b. Pools. f 268; 129 ℔ mindere dito f 131 ℔ Pommer. f 243; 130 ℔ dito f 240; 128 ℔ w. b. sche f 285

Rogge f 3 a 5 hooger 126 ℔ Pommer f 160; 120 ℔ Ode f 143, 145; 125 ℔ Limburger f 145; 116 ℔ Petersb f 116 ℔ Archang. f 135.

Garst zonder handel.

Haver zonder handel.

Boekweit f 13 à f 15 lager, 117 ℔ Oostvriess. f 160; 124, 120 ℔ Holsteinsche f 200, 193, 185.

Koolzaad. Aveel £vl. 55. Op 9 vaten Olie in Sept. en ek. £vl. 59. *Lijnzaad* een doen; 103 ℔ Koningsb. f 210; 109 ℔ Riga f 220; 112/13 ℔ Tangarock f 250. In 107/8 ℔ Egyptische f 7⅞. *Raapolie* per 6 w. f 35½; Vliegend f 34½; primo Mei ek. f 3; Sep. f 33¾; Oct. f 34; f 34¼. Dec. f 34½. *Lijnolie* per 6 w. f 27½, Vliegend f *Hennepolie* per 6/w. f 3; Vliegend 3.

LEIDEN, 24 Junij. Boter van f 32 tot f 33, pr. vierde Tarwe van f 7,50 tot f 7,80, pr. Mudde; Rogge van f tot f 5,60, pr. idem; Garst van f 3 tot f 3,50, pr. idem Haver van f 2,50 tot f 3, pr. idem; Paardenboonen van f tot f 5, pr. idem; Duivenboonen van f 5,50 tot f 6, pr. idem

ADVERTENTIEN.

Op den 23 Junij 1848 overleed te Utrecht, Vrouwe J. E. VAN EECKHOUT, Weduwe van Wijlen den Hoog Edel-Gestrenge Heer J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT, in den ouderdom van 68 jaren en 8 maanden, voorzien van de laatste Troostmiddelen der Godsdienst.

Bij een' KOEK- en BANKETBAKKER binnen deze stad wordt tegen een matig kostgeld gevraagd, zoo spoedig mogelijk een' Leerling niet beneden 14 jaren van de R. C. Godsdienst. Adres *franco* onder letters P H bij den boekhandelaar H. A. Zweers, Kalverstraat N°. 168 Amsterdam.

OPVOEDINGS-GESTICHT

VOOR

ROOMSCH-KATHOLIJKE JONGE HEEREN

TE

Bodegraven aan den Rijn

De ondergeteekende neemt de vrijheid, om zijne — dert meer dan eene halve Eeuw — gevestigde Inrigting, OUDERS en VOOGDEN aan te bevelen.

De gezonde ligging van het Dorp, de bijzonder ruime en schoone Localiteit, de alom bekende regt ouderlijke verpleging en verzorging der ons toevertrouwde Pupillen, alsmede de meest naauwgezette zorgen voor vorming van hart en geest, zullen, hoop ik, geene verdere aanbeveling noodig hebben.

Voor Kost en Onderwijs, naar prospectus, betaalt men om de 3 maanden f 45; wordende de lessen in de Engelsche en Duitsche Taal afzonderlijk berekend.

Om prospectussen en nadere inlichtingen, gelieve men zich te vervoegen bij den Wijd-beroemden en Hoog-Eerwaardigen Heer J. HARTMAN, te *Utrecht*, Aartspriester van het District, bij den Wel-Eerwaarden Heer T. MEIJER, Pastoor te *Medemblik*, bij den Wel-Eerwaarden Heer H. J. VAN LEEK, Pastoor alhier en aan het Instituut, mits brieven *franco*.

G. BOOT.

BEDENKINGEN

TEGEN

VERGELIJKENDE EXAMENS

DOOR EEN ONDERWIJZER.

Prijs 20 Cents.

Bij den Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSEN, is van de pers gekomen:

HET JAAR 1848.

God en mijn regt.

1.

18 JUNIJ.

Prijs 10 Cents. De 25 Exempl. f 2.00.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.